

ÁKVÖRÐUN FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR

2013/EES/56/44

frá 19. nóvember 2008

um ítarlegar viðmiðunarreglur um framkvæmd og beitingu II. viðauka við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2004/8/EB (*)

(tilkynnt með númeri C(2008) 7294)

(2008/952/EB)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA HEFUR,

reglur sem skýra út málsmeðferðarreglur og skilgreiningar sem settar eru fram í II. viðauka við tilskipun 2004/8/EB.

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2004/8/EB frá 11. febrúar 2004 um að auka samvinnslu raf- og varmaorku sem byggist á eftirspurn eftir notvarma á innri orkumarkaðinum og um breytingu á tilskipun 92/42/EBE⁽¹⁾, einkum e-lið II. viðauka,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

1) Í tilskipun 2004/8/EB er kveðið á um að aðildarríki skuli koma á kerfi fyrir upprunaábyrgð raforku frá samvinnslu með góða orkunýtni.

2) Þessi raforka skal verða til í vinnsluferli sem tengist framleiðslu notvarma og vera reiknuð út í samræmi við aðferðina sem mælt er fyrir um í II. viðauka við tilskipun 2004/8/EB.

3) Með það að markmiði að tryggja samræmda aðferð við útreikning á magni raforku frá samvinnslu raf- og varmaorku er nauðsynlegt að samþykkja viðmiðunar

4) Enn fremur skulu þessar viðmiðunarreglur gera aðildarríkjum kleift að lögleiða að fullu mikilvæga hluta tilskipunar 2004/8/EB svo sem upprunaábyrgð og að koma á stuðningskerfum fyrir samvinnslu með góða orkunýtni. Þær skulu veita frekari réttarvissu á orkumarkaði innan Bandalagsins og stuðla þannig að því að ryðja úr vegi hindrunum við nýjar fjárfestingar. Þær skulu einnig stuðla að skýrum viðmiðunum við yfirferð umsókna um ríkisaðstoð og fjárstuðning vegna samvinnslu raf- og varmaorku úr sjóðum Bandalagsins.

5) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari ákvörðun, eru í samræmi við álit nefndarinnar sem komið var á fót skv. 1. mgr. 14. gr. tilskipunar 2004/8/EB.

SAMÞYKKT ÁKVÖRÐUN ÞESSA:

1. gr.

Í viðauka við þessa ákvörðun eru settar fram ítarlegar viðmiðunarreglur sem skýra út málsmeðferðarreglur og skilgreiningar sem nauðsynlegar eru vegna beitingar aðferðarinnar við að ákvarða magn raforku frá samvinnslu raf- og varmaorku, sem sett er fram í II. viðauka við tilskipun 2004/8/EB.

Viðmiðunarreglurnar skulu koma á samræmdri aðferð við útreikning á magni raforku.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 338, 17.12.2008, bls. 55. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 91/2012 frá 30 apríl 2012 um breytingu á IV. viðauka (Orka) við EES-samninginn, sjá *EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins* nr. 50, 13.9.2012, bls. 34.

(¹) Stjtið. EB L 52, 21.2.2004, bls. 50.

2. gr.

Ákvörðun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 19. nóvember 2008.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Mariann Fischer BOEL

framkvæmdastjóri.

VIÐAUKI

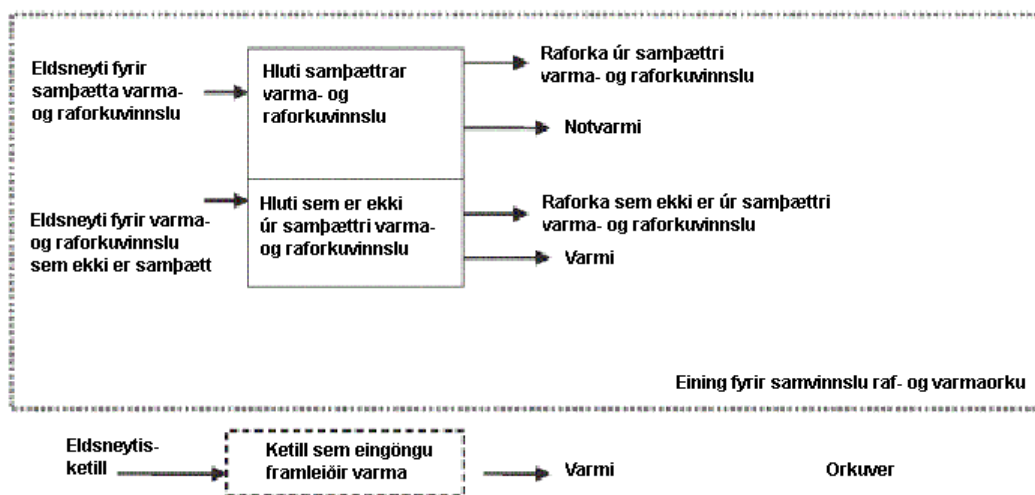
Ítarlegar viðmiðunarreglur um framkvæmd og beitingu II. viðauka við tilskipun 2004/8/EB

I. Útreikningur á raforku frá samvinnslu raf- og varmaorku

1. Eining fyrir samvinnslu raf- og varmaorku sem starfar með mestu tæknilega mögulegu varmaendurheimt frá sjálfri einingunni telst starfrækt með fullri samvinnslu raf- og varmaorku. Varminn skal framleiddur við þrýstings- og hitastig sem er tilskilið vegna sértækrar eftirspurnar eða markaðar fyrir notvarmann. Ef um er að ræða fulla samvinnslu raf- og varmaorku telst öll raforka vera raforka frá samþættri varma- og raforkuvinnslu (sjá mynd 1).
2. Í þeim tilfellum sem orkuverið er ekki starfrækt með fullri samvinnslu raf- og varmaorku við venjuleg notkunarskilyrði er nauðsynlegt að bera kennsl á og aðgreina raforku og varma sem ekki eru framleidd með samvinnslu raf- og varmaorku frá samþættri varma- og raforkuvinnslu. Þetta skal gert á grundvelli meginreglna sem skilgreina afmörkun samþættrar varma- og raforkuvinnslu sem lýst er í II. þætti. Orkuilag og -frálag katla sem eingöngu framleiða varma (viðbótar-, varakatlar) og sem eru í mörgum tilfellum hluti af tæknibúnaði á vettvangi, eins og sýnt er á mynd 1, skal undanskilið. Örvar í rammanum „einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku“ sýna orkuflæði yfir kerfismörk.

Mynd 1

Hluti samþættrar varma- og raforkuvinnslu, hluti sem er ekki úr samþættri varma- og raforkuvinnslu og katlar sem eingöngu framleiða varma innan orkuvers

3. Vegna öreininga fyrir samvinnslu raf- og varmaorku þarf landsyfirvald eða þar til bær stofnun, sem tilnefnd er af hverju aðildarríki eins og um getur í 2. mgr. 5. gr. tilskipunar 2004/8/EB, að gefa út, samþykka og hafa eftirlit með vottuðum gildum.
4. Raforka frá samvinnslu raf- og varmaorku er reiknuð út í samræmi við eftirfarandi þrep.
5. *1. þrep*
- 5.1. Til að aðgreina þann hluta framleiddrar raforku sem ekki er viðurkenndur sem raforka frá samvinnslu raf- og varmaorku er fyrst nauðsynlegt að reikna út heildarnýtni einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku.
- 5.2. Heildarnýtni einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku ákvarðast með eftirfarandi hætti: orkufrálagi frá orkuveri fyrir samþætta varma- og raforkuvinnslu (raforka, vélræn (1) orka og notvarmi) í skilgreint reikningsskilatímabil skal deilt með eldsneytisilagi einingarinnar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku sama tímabil, þ.e.

$$\text{heildarnýtni} = (\text{orkufrálag}) / (\text{eldsneytisilag})$$

(1) Vélræn orka er meðhöndluð sem varmafræðilega jafngild raforku, með stuðlinum 1.

- 5.3. Útreikningur á heildarnýtni skal byggður á raunverulegum rekstrargögnum úr raun-/skráðum mæligildum viðkomandi einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku, sem safnað er á reikningsskilatímabilinu. Ekki má nota sjálfgildi eða vottuð gildi sem framleiðandi veitir (samkvæmt sértækri tækni) ⁽¹⁾.
- 5.4. Reikningsskilatímabil er sá starfrækslutími einingarinnar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku sem raforkuframleiðsla skal tilgreind fyrir. Að öðru jöfnu skulu reikningsskil fara fram árlega. Styttri tímabil eru hinsvegar leyfileg. Hámarkstímabil er eitt ár og lágmarkstímabil ein klukkustund. Reikningsskilatímabil geta verið mismunandi eftir tíðni mælinga.
- 5.5. Orkufrálag er heildarraforka (úr samþættri varma- og raforkuvinnslu og varma- og raforkuvinnslu sem ekki er samþætt) og notvarmi sem framleiddur er í orkuveri fyrir samþætta varma- og raforkuvinnslu yfir reikningsskilatímabilið.
- 5.6. Í samræmi við skilgreiningar í b- og c-lið 3. gr. tilskipunar 2004/8/EB má telja eftirvarandi varma til notvarma: varmi sem notaður er til hitunar í iðnaði eða til að hita rými og/eða vegna kælingar í kjölfarið, varmi sem veittur er til fjarhitunar-/kælingarkerfa, útblástursloft frá samvinnsluferli raf- og varmaorku sem notað er til beinnar hitunar eða þurrkunar.
- 5.7. Eftirfarandi eru dæmi um annan varma en notvarma: varmi sem hleypt er út í umhverfið án hagnýtra nota ⁽²⁾, varmatap frá reykháfum og útblástursrörum, varmi sem hleypt er út með búnaði eins og eimsvala eða varmalosandi ofnum, varmi til innri notkunar vegna aflöftunar, upphitunar eimsvala, hitunar á vatni sem tekið er inn vegna uppgufunar og á vatni sem bætt er við katla innan einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku, svo sem katla vegna varmaendurheimtar. Varmainnihald eimsvalans sem skilar sér til raf- og varmaorkuversins (t.d. eftir að hafa verið notað til fjarhitunar eða í iðnaðarferli) telst ekki notvarmi og má draga það frá varmastreymi sem tengt er við gufufurframleiðslu í samræmi við venjur aðildarríkjanna.
- 5.8. Varmi sem fluttur er burt og notaður við orkuframleiðslu á öðru svæði telst ekki til notvarma en telst þó til innri hitaflutnings innan einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku. Í því tilfalli er raforkan sem framleidd er með varma sem fluttur hefur verið burt talin með heildarraforkuframleiðslu (sjá mynd 4).
- 5.9. Raforka sem ekki er úr samþættri varma- og raforkuvinnslu er raforka sem framleidd er af einingu fyrir samvinnslu raf- og varmaorku á reikningsskilatímabili þegar önnur eftirtalinna aðstæða kemur upp: engan tengdan varma sem framleiddur er í samvinnsluferli raf- og varmaorku, eða hluta þess varma, er hægt að telja sem notvarma.
- 5.10. Raforkuframleiðsla sem ekki er úr samþættri varma- og raforkuvinnslu gæti átt sér stað í eftirtöldum tilfellum:
- a) í ferlum þar sem ónóg eftirspurn er eftir notvarma eða engin notvarmaorkuframleiðsla (t.d. gashverflar, brunahreyflar og efnarafalar með ónoga eða enga varmanotkun),
 - b) í ferlum með búnað sem hleypir út varma (t.d. í eimsvalahluta orkuvera með gufuhvringrás og í orkuverum með samvinnslu með eimsvalagufuhverfli og gufuúttaki).
- 5.11. Eldsneytisílag er heildareldsneytisorka (úr samþættri varma- og raforkuvinnslu eða ekki) byggð á neðri mörkum þess brunagildis sem nauðsynlegt er til að framleiða raforku (úr samþættri varma- og raforkuvinnslu eða ekki) og hita frá samvinnsluferli raf- og varmaorku á meðan á reikningsskilatímabilinu stendur. Dæmi um eldsneytisílag er allt brennanlegt efni, gufa og annað varmainnstreymi og frávarmi í vinnsluferli einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku í raforkuframleiðslu ⁽³⁾. Þetta sem kemur úr samvinnsluferli raf- og varmaorku (ef um er að ræða gufufrálag) telst ekki til eldsneytisílags.
- 5.12. Eldsneytisorka úr samþættri varma- og raforkuvinnslu er eldsneytisorka byggð á neðri mörkum þess brunagildis sem nauðsynlegt er fyrir samvinnsluferli raf- og varmaorku til að stuðla að framleiðslu raforku úr samþættri varma- og raforkuvinnslu og notvarmaorku á reikningsskilatímabili (sjá mynd 1).
- 5.13. Eldsneytisorka sem er ekki úr samþættri varma- og raforkuvinnslu er eldsneytisorka byggð á neðri mörkum þess brunagildis sem nauðsynlegt er í einingu samþættrar varma- og raforkuvinnslu vegna varmaframleiðslu sem ekki telst til notvarma og/eða raforku sem er ekki úr samþættri varma- og raforkuvinnslu á reikningsskilatímabili (sjá mynd 1).

⁽¹⁾ Að undanskildum öreiningum fyrir samvinnslu raf- og varmaorku, sjá 2. þrep (lið 6.2).

⁽²⁾ Þar með talið óhjákvæmilegt varmaorkutap og varmi sem „óefnahagstengd eftirspurn er eftir“ og sem framleiddur er af einingu fyrir samvinnslu raf- og varmaorku.

⁽³⁾ Eldsneytisílag skal mælt í jafngildum einingum í tengslum við aðaleldsneytið sem notað er til að framleiða eldsneytisílagið.

6. 2. þrep

6.1. Taka má tillit til alls mælds raforkufrálags og notvarmafrálags þegar aðferðinni við ákvörðun á orkunýtni samvinnsluferlis raf- og varmaorku er beitt, ef heildarnýtni einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku er a.m.k.

- a) 80% fyrir „samvinnslu með gashverfli og varmaendurheimt“ og „eimsvalagufuhverfil með gufuúttaki“ og
- b) 75% fyrir aðrar tegundir eininga fyrir samvinnslu raf- og varmaorku,

eins og vísað er til í II. viðauka við tilskipunina,

6.2. Fyrir öreiningar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku (allt að 50 kWe), sem í reynd eru starfræktar með samvinnslu raf- og varmaorku, er leyfilegt að bera saman útreiknaða heildarnýtni (skv. 1. þrepi) við vottuð gildi sem framleiðandi veitir, svo fremi sem frumorkusparnaður (PES), eins og hann er skilgreindur í b-lið III. viðauka við tilskipun 2004/8/EB, sé meiri en núll.

7. 3. þrep

7.1. Ef heildarnýtni einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku er minni en viðmiðunargildin (75%-80%) getur raforkuframléiðsla sem er ekki úr samþættri varma- og raforkuvinnslu farið fram og skipta má einingunni í tvo sýndarhluta, hluta samþættrar varma- og raforkuvinnslu og hluta varma- og raforkuvinnslu sem ekki er samþætt.

7.2. Fyrir hluta samþættrar varma- og raforkuvinnslu skal rekstraraðili versins hafa eftirlit með álagsmynstri (eftirspurn eftir notvarma) og leggja mat á hvort einingin sé starfrækt með fullri samvinnslu raf- og varmaorku á tilteknum tímabilum. Ef sú er raunin skal rekstraraðili versins mæla raunverulegt varma- og raforkufrálag frá einingu fyrir samvinnslu raf- og varmaorku við þessu skilyrði og á þessum tímabilum. Gögnin munu gera honum kleift að ákvarða raunverulegt „hlutfall milli orku og varma“ (Cactual) ⁽¹⁾.

7.3. Þetta raunverulega „hlutfall milli orku og varma“ gerir rekstraraðila kleift að reikna út hvaða hluti rafmagnsins, sem mælt er á meðan á reikningssskilatímabili stendur, er viðurkenndur sem rafmagn sem framleitt er með samþættri varma- og raforkuvinnslu samkvæmt formúlunni $ECHP = HCHP \times Cactual$.

7.4. Fyrir einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku sem eru í þróun eða á fyrsta starfræksluári, þar sem ekki er hægt að staðfesta mæld gögn, má nota það „hlutfall milli orku og varma“ (Cdesign) sem hönnunin gerir ráð fyrir við fulla starfrækslu með samvinnslu raf- og varmaorku. Raforka úr samþættri varma- og raforkuvinnslu er reiknuð út samkvæmt formúlunni $ECHP = HCHP \times Cdesign$.

8. 4. þrep

8.1. Ef raunverulegt „hlutfall milli orku og varma“ í einingu fyrir samvinnslu raf- og varmaorku er ekki þekkt, getur rekstraraðili versins notað sjálfgildi fyrir „hlutfall milli orku og varma“ (Cdefault), sem tilgreint er í II. viðauka við tilskipun 2004/8/EB, til að reikna út raforku úr samþættri varma- og raforkuvinnslu. Raforka úr samþættri varma- og raforkuvinnslu er reiknuð út samkvæmt formúlunni $ECHP = HCHP \times Cdefault$.

8.2. Sé það tilfellið skal rekstraraðili þó tilkynna landsyfirvaldi eða þar til bærrí stofnun sem aðildarríki tilnefni, eins og um getur í 5. gr. tilskipunarinnar, um ástæður þess að raunverulegt „hlutfall milli orku og varma“ sé óþekkt, tímabilið sem engin gögn liggja fyrir um og þær ráðstafanir sem gerðar hafa verið til að bæta ástandið.

9. 5. þrep

9.1. Tekið verður tillit til útreiknaðrar raforku í 3. og 4. þrepi þegar aðferðinni við að ákvarða nýtni í samvinnsluferli raf- og varmaorku er beitt, þ.m.t. útreikningur á sparnaði frumorku í samvinnsluferli raf- og varmaorku.

9.2. Til að reikna út frumorkusparnað er nauðsynlegt að ákvarða eldsneytisnotkun varma- og raforkuvinnslu sem ekki er samþætt. Eldsneytisnotkun varma- og raforkuvinnslu sem ekki er samþætt er reiknuð út sem magn „raforkuframléiðslu sem ekki er úr samþættri varma- og raforkuvinnslu“ deilt með „nýtnigildi vegna raforkuframléiðslu í tilteknu veri“.

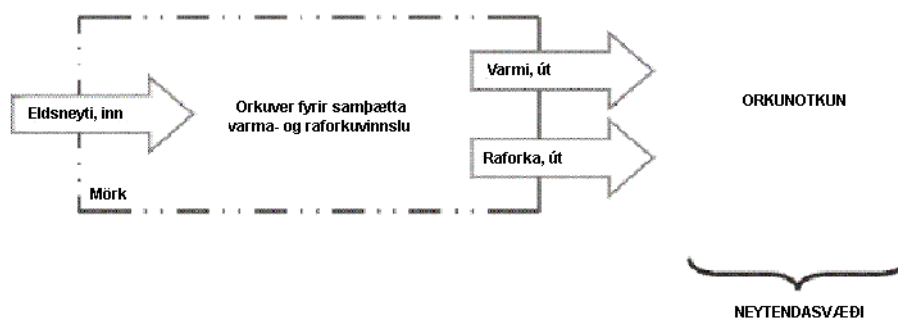
⁽¹⁾ Hlutfallið milli orku og varma sem notað er til að reikna út raforku úr samþættri varma- og raforkuvinnslu má einnig nota til að reikna út raforkugetu samþættrar varma- og raforkuvinnslu ef ekki er hægt að starfrækja eininguna að fullu með samvinnslu raf- og varmaorku, sem hér segir: $PCHP = QCHP \times C$ ef PCHP er raforkugeta samþættrar varma- og raforkuvinnslu, QCHP er varmageta samþættrar varma- og raforkuvinnslu og C er hlutfallið milli orku og varma.

II. **Mörk samvinnslukerfis raf- og varmaorku**

1. Mörk samvinnslukerfis raf- og varmaorku skulu sett í kringum samvinnsluferli raf- og varmaorku. Mælur til að skilgreinda ílag og frálág skulu vera tiltækir til vöktunar og skulu staðsettir á þessum mörkum.
2. Eining fyrir samvinnslu raf- og varmaorku flytur orkuvörur á neytendasvæði. Neytendasvæðið tilheyrir ekki einingunni fyrir samvinnslu raf- og varmaorku heldur notar orkufrálagið sem verður til í henni. Svæðin tvö eru ekki endilega landfræðilega aðskilin á vettvangi heldur svæði sem vísa má til með þeim hætti sem sýndur er að neðan. Neytendasvæðið getur verið iðnaðarferli, einstakur varma- og raforkuneytandi, fjarhitunar-/kælikerfi, og/eða raforkudreifikerfi. Í öllum tilfellum notar neytendasvæðið orkufrálág frá einingu fyrir samvinnslu raf- og varmaorku (sjá mynd 2).

Mynd 2

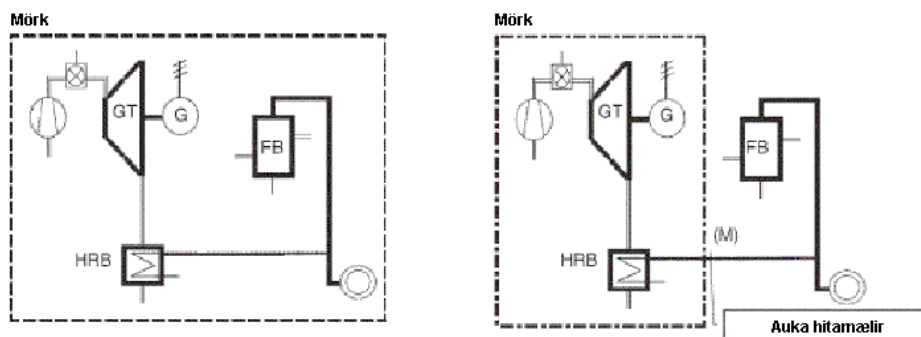
Svæði einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku

3. Raforkuframleiðsla úr samþættri varma- og raforkuvinnslu skal mæld við úttök rafala og innri notkun vegna starfrækslu einingarinnar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku skal ekki dregin frá. Rafafli sem fer í innri notkun skal ekki vera til þess að draga úr vélarafslaköstum.
4. Annar varma- eða raforkuframleiðslubúnaður, eins og katlar sem eingöngu framleiða varma og einingar sem aðeins eru til raforkuframleiðslu, sem leggur ekki fram til samvinnsluferlis raf- og varmaorku skal ekki teljast hluti af einingu fyrir samvinnslu raf- og varmaorku eins og sýnt er á mynd 3.

Mynd 3

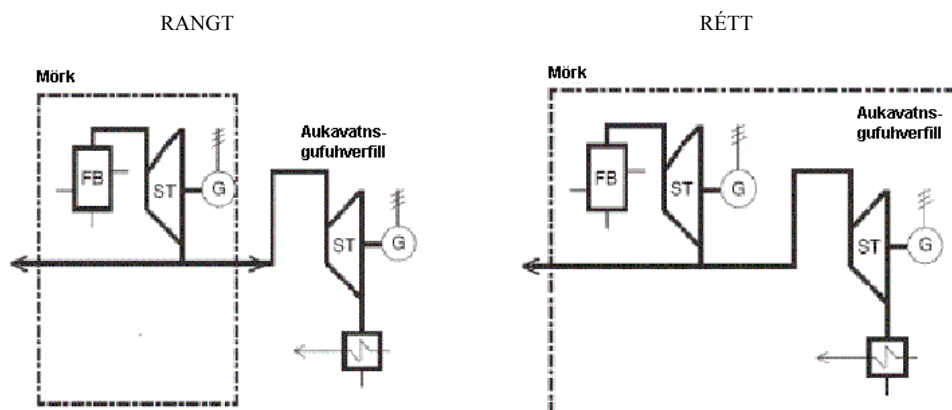
Val á réttum kerfismörkum ef um er að ræða aukabúnað/varakatla (GT: Gashverfill, G: Rafall, FB: Eldsneytisketill, HRB: Varmaendurnýtingarsuðuketill)

5. Aukavatnsgufuhverfill (sjá mynd 4) skal vera hluti af einingu fyrir samvinnslu raf- og varmaorku. Raforkufrág aukavatnsgufuhverfils myndar hluta orkufrálags frá einingu fyrir samvinnslu raf- og varmaorku. Varmaorkan sem nauðsynleg er til að framleiða þetta viðbótarraforkufrág skal falla utan heildarnotvarmafrálags einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku.

Mynd 4

Val á réttum kerfismörkum ef um er að ræða aukavatnsgufuhverfla (ST: Vatnsgufuhverfill)

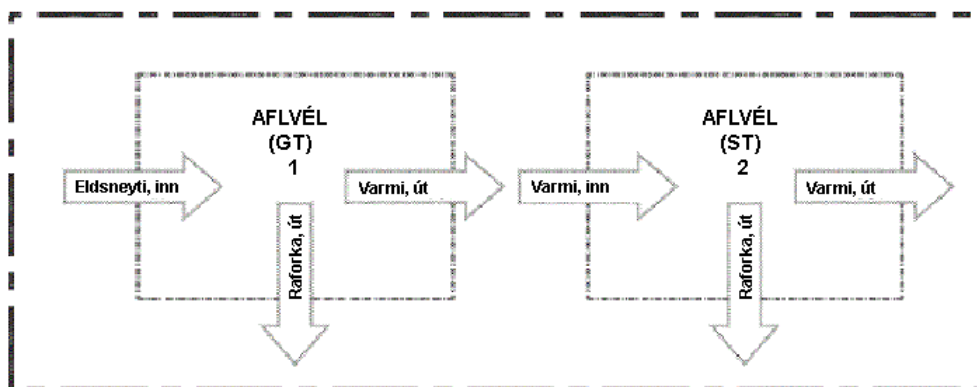

6. Ef aflvélar (þ.e. vél eða hverfill) eru raðtengdar (ef varma frá einni aflvél er breytt í gufu til að knýja vatnsgufuhverfill) má ekki telja aflvélar aðskildar jafnvel þó að vatnsgufuhverfill sé staðsettur annars staðar (sjá mynd 5).

Mynd 5

Mörk einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku fyrir tengdar aflvélar

Mörk orkuvers fyrir samþætta varma- og raforkuvinnslu

7. Þegar fyrsta aflvél er ekki að framleiða raforku eða vélræna orku eru mörk einingar fyrir samvinnslu raf- og varmaorku í kringum aðra aflvélin. Eldsneytisílag annarar aflvélar er varmafrág frá fyrstu aflvél.